

Echium italicum subsp. cantabricum

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Echium* is afgeleid van het Griekse woord *echis*, wat "adder" of "slang" betekent. Deze naam, die teruggaat tot de Griekse arts Dioscorides, verwijst mogelijk naar de vorm van de zaden die lijken op een slangenkop, of naar het traditionele gebruik van de plant als middel tegen slangenbeten. De soortnaam *italicum* betekent eenvoudigweg "uit Italië" of "Italiaans", wat duidt op de waarschijnlijke locatie waar de soort voor het eerst wetenschappelijk werd beschreven. De ondersoortnaam *cantabricum* is afkomstig van Cantabrië (Cantabria), een autonome regio in Noord-Spanje, wat de specifieke herkomst van deze ondersoort aanduidt. De naamgevers van de ondersoort hebben hiermee de geografische afbakening van dit taxon vastgelegd.

Taxonomie

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Boraginales
- Familie: Boraginaceae (Ruwbladigenfamilie)
- Geslacht: *Echium*
- Soort: *Echium italicum*
- Ondersoort: *Echium italicum* subsp. *cantabricum*

Foto: Harrie de Vries

Synoniemen

Als ondersoort van *Echium italicum* wordt *Echium italicum* subsp. *cantabricum* voornamelijk erkend binnen de huidige nomenclatuur. Voor de hoofdbloemkleur van deze ondersoort, die vaak geelachtig is, worden soms oudere namen gebruikt die nu als synoniemen van de algemene soort *Echium italicum* gelden, zoals *Echium luteum*. Er zijn echter geen directe synoniemen voor de exacte combinatie *Echium italicum* subsp. *cantabricum* gedocumenteerd die op een ander taxonomisch niveau staan.

Variëteiten en Cultivars

Echium italicum subsp. *cantabricum* is zelf een geografisch gedefinieerde ondersoort van de Italiaanse slangenkruid. Binnen deze specifieke ondersoort zijn er geen formeel beschreven variëteiten of cultivars bekend of wijdverbreid in de handel. De soort *Echium italicum* als geheel is minder populair in de tuinbouw dan zijn Macaronesische verwanten (*Echium candicans* of *Echium pininana*), waardoor de ontwikkeling van specifieke cultivars beperkt is. De plant wordt gekweekt en verzameld als de pure botanische vorm, gewaardeerd om zijn architecturale vorm en specifieke bloemkleur.

Familie

Echium italicum subsp. *cantabricum* behoort tot de familie Boraginaceae, in het Nederlands de Ruwbladigenfamilie. Deze familie kenmerkt zich doorgaans door ruw behaarde bladeren en bloemen met vijf kroonbladeren.

Hoogte

Deze plant is een robuuste, rechtopstaande plant die een hoogte kan bereiken van 60 centimeter tot wel 1 meter, afhankelijk van de groeiomstandigheden. De bloemstengel groeit uit een grote bladrozet die in het eerste jaar wordt gevormd.

Bloemkleur

De bloemen van de ondersoort *cantabricum* staan bekend om hun typisch lichtgele of geelwitte kleur. De bloemen verschijnen in een dichte, piramidale, vertakte bloeiwijze, wat een opvallend kenmerk is. De bloemkroon is buisvormig en ongeveer 10 tot 12 mm lang, met prominente, uitstekende meeldraden.

Bladkleur

De bladeren zijn donkergrijsgroen en groeien in een grote, platte rozet in het eerste jaar. De bladvorm is lancetvormig, breed in het midden en spits toelopend aan de uiteinden. De plant is over het geheel ruw behaard (hispid), bedekt met dichte, stijve, witte of gelige haren.

Bloeiperiode

Als tweejarige of kortlevende vaste plant bloeit *Echium italicum* subsp. *cantabricum* in het tweede jaar na het vormen van de bladrozet. De bloeiperiode ligt doorgaans in de late lente tot de vroege zomer, van mei tot juli.

Standplaats

Deze ondersoort gedijt het beste in de volle zon. Hij heeft een voorkeur voor goed doorlatende, rotsachtige of zanderige gronden. Hij is niet kieskeurig wat betreft de pH-waarde van de bodem en groeit zowel op kalkrijke als neutrale of zelfs lichtzure grond. De plant verdraagt droge omstandigheden goed zodra hij is gevestigd.

Herkomst

De ondersoort *Echium italicum* subsp. *cantabricum* is, zoals de naam al aangeeft, inheems in het noordwesten van Spanje, met name de regio Cantabrië en mogelijk aangrenzende delen van de Cantabrische kust en het Cantabrisch Gebergte. De hoofdvorm *Echium italicum* is wijdverspreid in het Middellandse Zeegebied en Zuidwest-Azië.

Soort gewas

De plant is een tweejarige of kortlevende vaste plant (biennial or short-lived perennial). In het eerste jaar vormt het een bladrozet en in het tweede jaar groeit de bloemstengel, waarna de plant afsterft. Hij handhaaft zich vaak door zelfuitzaaiing.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en betrouwbare methode voor vermeerdering is via zaad. Zaden worden bij voorkeur in de late winter tot de lente of in de herfst gezaaid. *Echium*-zaden hebben licht nodig om te kiemen en moeten lichtjes met aarde bedekt worden. De plant zaait zichzelf vaak gemakkelijk uit in geschikte omstandigheden.

Klimaatzone (USDA-zones)

Echium italicum als soort is over het algemeen winterhard in USDA-zones 6 tot 9. De specifieke ondersoort *cantabricum*, afkomstig uit een bergachtige kustregio, is waarschijnlijk vergelijkbaar winterhard en verdraagt lichte tot matige vorst. De plant sterft na de bloei, maar de rozet is winterhard.

Insecten

De bloemen van *Echium italicum* zijn rijk aan nectar en trekken een breed scala aan bestuivers aan, waaronder bijen, hommels en vlinders. De buisvormige bloemen zijn goed toegankelijk voor deze insecten.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Bronvermelding

- https://euoplusmed.org/cdm_dataportal/taxon/7f08b3c6-e918-47c0-a4a7-b2af546985a1
 - <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77228994-1>
 - <https://www.wildflowersprovence.fr/plant/echium-italicum/>
 - <https://www.first-nature.com/flowers/echium-italicum.php>
-

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Echium</i> van Grieks "adder" (zaadvorm); <i>italicum</i> van Latijn "Italiaans"; <i>cantabricum</i> verwijst naar Cantabrië, Spanje
Taxonomie	Rijk: Plantae, Clade: Tracheophyta, Clade: Angiospermae, Clade: Eudicotidae, Clade: Asteriden, Orde: Boraginales, Familie: Boraginaceae, Geslacht: <i>Echium</i> , Soort: <i>Echium italicum</i> , Ondersoort: <i>Echium italicum</i> subsp. <i>cantabricum</i>
Synoniemen	Geen directe synoniemen voor de ondersoort; verouderde namen zoals <i>Echium luteum</i> gelden voor de soort
Variëteiten en Cultivars	Geen formeel benoemde variëteiten of cultivars bekend binnen deze ondersoort
Familie	Boraginaceae (Ruwbladigenfamilie)
Hoogte	60 centimeter tot 1,2 meter
Bloemkleur	Lichtgeel of geelwit
Bladkleur	Donkergrijsgroen, ruw behaard
Bloeiperiode	Late lente tot vroege zomer (mei tot juli)
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende, rotsachtige of zanderige grond
Herkomst	Endemisch in Noord-Spanje (Cantabrië)
Soort gewas	Tweejarige of kortlevende vaste plant
Vermeerderingswijze	Zaad (meest gebruikelijk), zaait zich gemakkelijk zelf uit
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA-zones 6 tot 9 (indicatie voor de soort)
Insecten	Bijen, hommels en vlinders

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>